

Beslutningsforslag nr. B 87. Fremsat den 24. februar 1995 af Bent Hindrup Andersen (EL),
Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om forsøg med jordrentebrug og fællesdrift på andelsbasis samt konsekvensanalyse af en jordreform indeholdende statslig forkøbsret til visse landbrugsjorder

Folketinget opfordrer regeringen til at gennemføre forsøg med jordrentebrug og fællesdrift på andelsbasis. Endvidere opfordrer Folketinget regeringen til at gennemføre en analyse af de bedriftsmæssige og bedriftsøkonomiske konsekvenser samt af de samfundsøkon-

miske konsekvenser af en jordreform, hvor staten via en jordbrugsfond får forkøbsret til jorden ved ejerskifte og ved gældssanering, og hvor staten kan tilbyde overtagelse af jorden ved omlægning til økologisk drift.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er et led i Enhedslistens økologiplan for dansk landbrug.

Dansk landbrug er i dag verdens mest forgældede, og der er ikke udsigt til nogen ændring heri. Tværtimod står traditionelt landbrug over for nye vilkår på verdensmarkedet, som uværgeligt vil medføre krav om nye støtteordninger, der skal lappe på et i forvejen sygt system.

Enhedslisten foreslår derfor, at der etableres forsøg med en slags jordrentebrug og fællesdrift på andelsbasis.

Det offentlige skal kunne gå ind og overtage de økonomiske forpligtelser for en landejendom mod overdragelse af jorden og mod en forpligtelse til at producere økologisk på jorden og mod betaling af en produktionsafgift. Kernen i selvejet – nemlig dispositionsret til jorden – bevares og kan gå i arv.

Enhedslisten foreslår konkret, at skiftet til jordrentebrug skal kunne finde sted:

– ved ejerskifte (hvor staten får forkøbsret til jorden)

– ved gældssanering (hvor den nedskrevne gæld modsvares i overdragelse af jord til staten)

– ved omlægning til økologisk drift, idet der herved frigøres midler hos landmanden til nyinvesteringer i tilknytning til omlægningen.

Indtægten fra produktionsafgiften går til en jordbrugsfond under Landbrugs- og Fiskeriministeriet. Fonden finansierer overtagelsen af jorden.

De forsøg, der hidtil er gennemført med fællesdrift, har givet positive erfaringer. I forbindelse med en omlægning til økologisk drift vil en sådan fællesdrift på flere gårde yderligere kunne sikre, at den økologiske drift bliver rationel. Barriererne for en udbredelse af fællesdrift skal analyseres og fjernes.

I tilknytning til etablering af en forsøgsordning for jordrentebrug og fællesdrift på andelsbasis skal der gennemføres en analyse af konsekvenserne ved at gennemføre disse tiltag i større målestok. En sådan analyse skal dels omfatte forholdene for den enkelte bedriftsform, dels de samfundsmæssige aspekter.